

ΕΦΟΡΟΣ

της Κυριακής

Αρ. Φύλλου 1220

26 Φεβρουαρίου 2006 - Α' ΕΚΔΟΣΗ

Ευρώ 3,00

ΑΠΟΚΤΗΣΤΕ τον 19ο τόμο με το κουπόνι που δημοσιεύεται

ΔΩΡΕΑΝ το 19ο cd-rom
Λεπτομέρειες ▶ ΣΕΛ. 47

ΚΕΡΔΙΣΤΕ κάθε εβδομάδα 50 τριήμερα ταξίδια για 2 άτομα
▶ ΤΑΞΙΔΙ ΣΕΛ. 10

ΤΟ DVD ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

"Οι Συμμορίες της Νέας Υόρκης,"

Την επόμενη Κυριακή η κωμωδία «Ένα Εξυπνο Κορόιδο» με τον Λουί Ντε Φινές και η αισθηματική ταινία «Ένας Ακραίος Ερωτας» με την Ζιλίετ Μπινό.
▶ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ ΣΕΛ. 12

ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ

"Παράθυρο," για αλλαγές σε συντάξεις, όρια ηλικίας

Διάλογο σε όλα τα επίπεδα προαναγγέλλει ο υπ. Απασχόλησης.
▶ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΕΛ. 24 - 25

Η ΕΥΡΩΠΗ ΑΠΕΙΛΕΙ

2 δισ. ευρώ πρόστιμο για 3.600 παράνομες χωματερές
▶ ΣΕΛ. 33 - 36

ΥΠΟΚΛΟΠΕΣ

Το 2004 πίεζε για "νόμιμους κοριούς,"
▶ ΣΕΛ. 27

ALCO **ΓΚΑΛΟΠ**

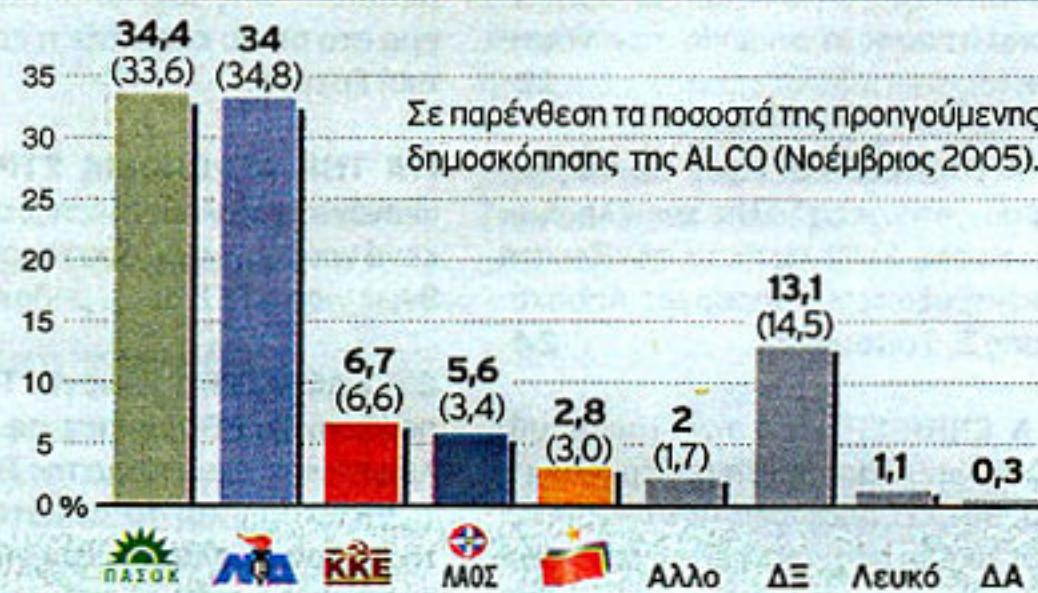
Ακρίβεια, ανεργία, διαφθορά, υποκλοπές έγιναν μπούμερανγκ για τη Ν. Δημοκρατία

Για πρώτη φορά μπροστά το ΠΑΣΟΚ

Για πρώτη φορά η δυσαρέσκεια των πολιτών για τη «νέα διακυβέρνηση» της χώρας αποτυπώνεται και στην πρόθεση ψήφου. Για πρώτη φορά η ΝΔ βρίσκεται πίσω από το ΠΑΣΟΚ. Προφανής αιτία το σκάνδαλο των υποκλοπών. Μόνιμα προβλήματα η ανεργία, η ακρίβεια, στα οποία προστέθηκε και η πεποίθηση του εκλογικού σώματος ότι δύο χρόνια μετά την εκλογική νίκη της ΝΔ η διαφθορά ζει, βασιλεύει και πολλαπλασιάζεται.

▶ Αναλυτική παρουσίαση της πανελλαδικής δημοσκόπησης της ALCO στις σελίδες 6 - 12

Ποιο κόμμα θα ψηφίζατε σήμερα;

5,6% Ραγδαία άνοδος του ΛΑΟΣ

Από 3,4% το Νοέμβριο του 2005 στο 5,6% σήμερα

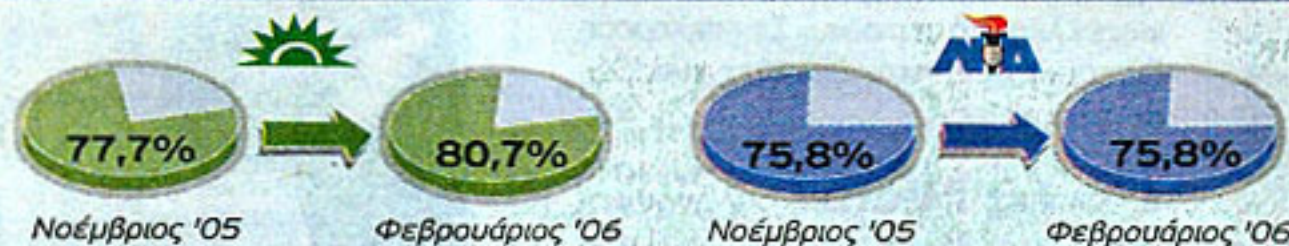

2,8% Σε τροχιά κινδύνου ο ΣΥΝ

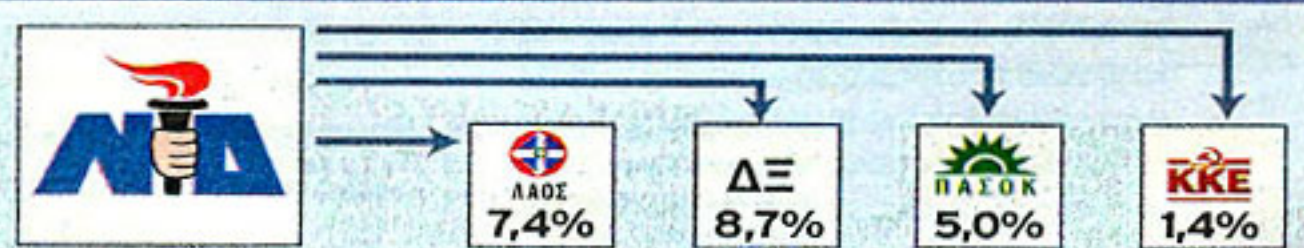
Από 3,0% το Νοέμβριο του 2005 στο 2,8% σήμερα

Συμπεριώσεις κομμάτων Κερδίζει 3 μονάδες το ΠΑΣΟΚ

Μετακινήσεις ψηφοφόρων Οι διαρροές της ΝΔ

ΤΖΑΚΠΟΤ
Τζοκέπ
Δεν θα ξέρεις τι έχεις!
τουλάχιστον
€1.500.000

"ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΕΣ," ΣΕ ΠΟΡΝΟΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΤΟ ΞΕΡΟΥΝ

▶ ΣΕΛ. 41

ΕΣΤΙΕΣ ΜΟΛΥΝΣΗΣ ΣΕ ΟΛΗ ΤΗ ΧΩΡΑ

50	παράνομες χωματερές απειλούν άμεσα τη δημόσια υγεία	3.600	ανεξέλεγκτοι χώροι απόθεσης απορριμμάτων σε όλη τη χώρα
20%	των επικίνδυνων σκουπιδότοπων περιέχουν τοξικά απόβλητα	2 δισ. €	ετησίως θα υποχρεωθεί να καταβάλλει στην Ε.Ε. η Ελλάδα
0%	απορρόφηση των κοινοτικών κονδυλίων σε 46 περιβαλλοντικά έργα	1,87 εκ.	τόνοι σκουπιδιών καταλήγουν κάθε χρόνο στα Ανω Λιόσια

SOS

για την τοξική
«επικράτεια»
των σκουπιδιών

ΕΣΤΙΕΣ ΜΟΛΥΝΣΗΣ ΣΕ ΟΛΗ ΤΗ ΧΩΡΑ

Οι μαστίγες των σκουπιδιών

1 ΤΟΞΙΚΑ

Από τις 3.600 ανεξέλεγκτες χωματερές, το 20% περιέχει τοξικές ουσίες που είναι επικίνδυνες για το περιβάλλον και για την ανθρώπινη υγεία.

2 ΚΑΘΙΖΗΣΕΙΣ

Σε αρκετές περιπτώσεις, ο όγκος των αποβλήτων είναι τέτοιος, που το υπέδαφος δεν αντέχει το βάρος και υποχωρεί, με συνέπεια η χωματερή να «εξαπλώνεται».

3 ΜΟΛΥΝΣΗ ΥΔΑΤΩΝ

Τα μολυσμένα υγρά και τα απόβλητα από τα απορρίμματα των ΧΑΔΑ «περνούν» στο υπέδαφος και μολύνουν τον υδροφόρο ορίζοντα. Η περατότητα των πετρωμάτων είναι από τα πρώτα κριτήρια των ειδικών.

4 ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ

Σε περιπτώσεις που οι χωματερές βρίσκονται σε μικρή απόσταση από οικισμούς εγκυμονεί ο κίνδυνος μολυσματικών ασθενειών.

5 ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ

Συχνές είναι οι πυρκαγιές στους χώρους ανεξέλεγκτης διάθεσης αποβλήτων. Με την καύση εκλύονται διοξίνες που είναι ιδιαίτερα επικίνδυνες για τον άνθρωπο.

ΒΡΑΔΥΦΛΕΓΕΙΣ ΒΟΜΒΕΣ

Μελέτες του ΙΓΜΕ και του Παν. Αθηνών διαπίστωσαν «θανάσιμη απειλή» από τις παράνομες χωματερές

Πενήντα, τουλάχιστον, χώροι αποβλήτων πρέπει να πάψουν αμέσως να λειτουργούν

Βόρειο Αιγαίο, Θεσσαλία, Κρήτη και Πελοπόννησος αντιμετωπίζουν το μεγαλύτερο πρόβλημα

| ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΨΑΡΑ |
mapsara@pegasus.gr

Στο «κόκκινο» βρίσκονται πενήντα τουλάχιστον παράνομες χωματερές σε ολόκληρη την Ελλάδα. Ο μεγάλος όγκος σκουπιδιών, η μικρή απόσταση από τον υδροφόρο ορίζοντα, η γειτνίαση με οικισμούς και -κυρίως- η τοξικότητα των αποβλήτων καθιστούν τις χωματερές αυτές... θανάσιμη απειλή για τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον.

Πανελλαδικές έρευνες που πραγματοποιούν το Πανεπιστήμιο Αθηνών και το Ινστιτούτο Γεωλογικών Μελετών και Ερευνών (ΙΓΜΕ) για λογαριασμό του υπουργείου Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων (ΚΕΔΚΕ) αποδεικνύουν ότι οι χώροι ανεξέλεγκτης διάθεσης αποβλήτων (ΧΑΔΑ) δεν είναι 1.500 που γνωρίζαμε, αλλά πολύ περισσότεροι.

«Στην Ελλάδα υπάρχουν 3.600 ανεξέλεγκτες χωματερές, οι οποίες λειτουργούσαν και λειτουργούν ακόμη υποδεχόμενες απορρίμματα των αστικών κέντρων αλλά και των αγροτικών περιοχών.

Άμεσος κίνδυνος

Ένα ποσοστό 20% από αυτές περιέχουν και τοξικά απόβλητα, με αποτέλεσμα οι κίνδυνοι να είναι μεγάλοι και άμεσοι για την ανθρώπινη υγεία», δηλώνει στο «Έθνος της Κυριακής» ο καθηγητής Δυναμικής Τεκτονικής Εφαρμοσμένης Γεωλογίας του Τμήματος Γεωλογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών και υπεύθυνος των μελετών Ευθύμιος Λέκκας.

«Αυτή τη στιγμή, οι μελέτες από τις πενήντα πολύ επικίνδυνες χωματερές βρίσκονται σε διαδικασία έγκρισης από τις αντίστοιχες περιφέρειες».

Σε περίπτωση που η Ελλάδα δεν συμμορφωθεί μέχρι το 2007 με τις συ-

στάσεις και τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκτιμάται ότι θα πρέπει να καταβάλει πρόστιμο ύψους δύο δισεκατομμυρίων ευρώ ετησίως, όσα δηλαδή προβλέπει ο κρατικός προϋπολογισμός για τις δαπάνες του ΙΚΑ και του ΝΑΤ μαζί!

Περισσότερες από 600 μελέτες έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι σήμερα από τους ειδικούς. Οι επιστήμονες μελετούν τα χαρακτηριστικά των παράνομων χωματερών και βαθμολογούν την επικινδυνότητά τους σε μια κλίμακα από το μηδέν έως το 90. Όσο πιο υψηλή είναι η βαθμολογία, τόσο πιο άμεσα είναι τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν.

«Στην πρώτη αυτή φάση, οι δήμοι υπέβαλλαν αιτήσεις στην ΚΕΔΚΕ για την

εκπόνηση μελέτης στους ΧΑΔΑ που λειτουργούν στην περιοχή τους», λέει ο Κώστας Περισσράτης, τομεάρχης του ΙΓΜΕ και συντονιστή του προγράμματος για τις ΧΑΔΑ. «Από τους 221 δήμους που ενδιαφέρθηκαν, ξεκινήσαμε σε πρώτη φάση από τους 127 οικονομικά ασθενέστερους και θα συνεχίσουμε στη δεύτερη φάση στους υπόλοιπους».

Οι «κόκκινες» ζώνες

Το Βόρειο Αιγαίο, η Θεσσαλία, η Ηπειρος, η Πελοπόννησος και η Κρήτη έχουν, σύμφωνα με τους επιστήμονες, το μεγαλύτερο πρόβλημα ανεξέλεγκτων χωματερών.

Με λιγότερα προβλήματα εμφανίζονται η Κεντρική και Δυτική Μακεδονία,

αφού εκεί φαίνεται ότι με περιφερειακά ευρωπαϊκά προγράμματα οι δήμοι έχουν καταφέρει να διαχειριστούν μόνοι τους το πρόβλημα των σκουπιδιών. Σε ενδιάμεση κατάσταση βρίσκονται οι περιφέρειες της Δυτικής Ελλάδας, του Νοτίου Αιγαίου και της Θράκης.

Ακόμη όμως και σε περιφέρειες που δεν είναι «στο κόκκινο», συχνά ο αριθμός των χωματερών είναι πολύ μεγάλος. Είκοσι δύο ενεργούς ΧΑΔΑ μέτρησαν οι επιστήμονες στο Διδυμότειχο, 14 στη Θεσπρωτία, 7 στην Αργιθέκη της Καρδίτσας. Εξαιρετικά επείγουσα κρίνεται η κατάσταση στη χωματερή της περιοχής Πετρί Λέσβου.

Τα κριτήρια για τη «βαθμολόγηση» των χωματερών είναι πολλά και αυστηρά. «Εξετάζουμε την περατότητα των πετρωμάτων, τον όγκο των σκουπιδιών την απόσταση από πηγές, υδροφόρο ορίζοντα και προστατευόμενες περιοχές», λέει η δρ. Φανή Γερούκη, γεωλόγος-γεωχημικός του ΙΓΜΕ.

«Επίσης ψάχνουμε για τυχόν ύπαρξη επιφανειακών υδάτων, για καλλιέργειες σε μικρή απόσταση, αλλά και για οικισμούς, σχολεία και αθλητικά κέντρα».

Σημαντικό ρόλο παίζει, σύμφωνα με τη γεωχημικό, το είδος των σκουπιδιών. «Αν για παράδειγμα πρόκειται για υλικά εκσκαφών και κατεδαφίσεων πέρα από το αισθητικό αποτέλεσμα δεν έχει καμία επιβάρυνση στο περιβάλλον και την υγεία. Αν όμως τα λύματα είναι οικιακά και πολύ περισσότερα βιομηχανικά και τοξικά, τότε τα μέσα που πρέπει να ληφθούν είναι άμεσα», μα εξηγεί.

«Στη μεγαλύτερή τους πλειοψηφία οι χωματερές κατατάσσονται στην τρίτη κατηγορία, μέσης επικινδυνότητας» λέει ο Κώστας Περισσράτης.

«Ωστόσο, διαπιστώσαμε κι εμείς τουλάχιστον 18, οι οποίες είναι στην κατηγορία όχι ύψιστης, αλλά υψηλής επικινδυνότητας», μας λέει.

«

Ευθύμιος Λέκκας
Καθηγητής Βιολογίας

Τεράστιες επιπτώσεις

«Στην Αττική, τα προβλήματα είναι εντοπισμένα και μεγάλα. Οι επιπτώσεις στο περιβάλλον είναι τεράστιες, αφού ποσοτικά μπορεί το πρόβλημα να αφορά δυο-τρεις μεγάλες θέσεις ενπόθεσης, όμως εκεί τα όρια των δεικτών περιβάλλοντος έχουν ξεπεραστεί κατά πολύ και η κατάσταση είναι μη αντιστρέψιμη», μας λέει ο Ευθύμιος Λέκκας.

«

Πάρις Κουκουλόπουλος
Πρόεδρος ΚΕΔΚΕ

Είναι ντροπή...

«Θέλουμε αυτή η τριτοκοσμική ντροπή που αντιμετωπίζουν οι τοπικές κοινωνίες να τελειώσει επιτέλους», δηλώνει ο Πάρις Κουκουλόπουλος, πρόεδρος της ΚΕΔΚΕ. «Η πρωτοβουλία αυτή εξελίσσεται ικανοποιητικά και μάλιστα τώρα διευρύνουμε τη σύμβαση προσθέτοντας και άλλους ΧΑΔΑ. Και παρ' όλο που οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης δεν έχουν πόρους για τέτοια θέματα, «κόψαμε» από λειτουργικά έξοδα και δώσαμε κι εμείς κάποια χρήματα, προκειμένου να ολοκληρωθεί αυτή τη φορά η καταγραφή και η αντιμετώπιση του προβλήματος», λέει.

ΟΙ ΜΕΛΕΤΕΣ

500 «αυτοψίες» σε όλη τη χώρα

Πανεπιστήμιο Αθηνών και ΙΓΜΕ δουλεύουν πυρετωδώς, προκειμένου να ολοκληρωθούν οι μελέτες για όλους τους ΧΑΔΑ. «Μετά την υπογραφή της Προγραμματικής Σύμβασης με την ΚΕΔΚΕ και το υπουργείο Εσωτερικών, κινητοποιήθηκε μια μεγάλη ομάδα από 35 περίπου επιστήμονες διαφόρων ειδικοτήτων από το Τμήμα Γεωλογίας. Υστερα από ένα προπαρασκευαστικό στάδιο επισκέφθηκαν όλους τους χώρους σε ολόκληρη τη χώρα, συγκέντρωσαν μεγάλο αριθμό στοιχείων και επεξεργάστηκαν όλα τα δεδομένα. Για τον λόγο αυτό, μέσα σε δύο μήνες πραγματοποιήσαμε τις 500 έρευνες και τώρα θα ξεκινήσουμε ξανά», μας λέει ο καθηγητής Ευθύμιος Λέκκας.

«Το ΙΓΜΕ κινητοποίησε τις περιφερειακές του δομές σε Ρέθυμνο, Κρήτη, Τρίπολη, Πρέβεζα, Κοζάνη, Ξάνθη και Θεσσαλονίκη και επιστήμονες πολλών ειδικοτήτων έχουν καταρτίσει τις σχετικές μελέτες», τονίζει ο δρ. Περισσράτης.

Κώστας Περισσράτης, συντονιστής του προγράμματος του ΙΓΜΕ για τις χωματερές.

Οι πιο επικίνδυνες χωματερές

Ν. ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ (2)

Δήμος Παραποτάμου
Θέσεις: Κόντρα, Μολόνδρα

Ν. ΛΕΣΒΟΥ (5)

Δήμος Πέτρας
Θέσεις: Μύλος, Τράπεζα,
Πετρί 1, Πετρί 2
Δήμος Γέρας
Θέση: Πευκάρια

Ν. ΑΡΤΑΣ (11)

Δήμος Αμβρακίας
Θέσεις: Σρίμα,
Μούσιες, Πλατανάκι,
Γ. Φιδόκαστρο,
Βάλτος Ράχης

Δήμος Αράχθου
Θέσεις: Γαλασιδί,
Παλός, Καλομόδια

Δήμος Κομποτίου
Θέσεις: Πινακούδια,
Λάμπρα, Αρπάκουλα

Ν. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ (1)

Κοιν. Μακρυνίτσας
Θέση: Αλώνια

Ν. ΑΧΑΪΑΣ (3)

Δήμος Λαρισσού
Θέσεις: Αγ. Αθανάσιος,
Αγγινάρα, Μπάνια

Ν. ΡΕΘΥΜΝΗΣ (1)

Δήμος Ανωγείων
Θέση: Βιόλα

Ν. ΧΑΝΙΩΝ (1)

Δήμος Ελ. Βενιζέλου
Θέση: Σιόπατα

Ν. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (3)

Δήμος Αρκαλοχωριού
Θέση: Λένικα
Δήμος Τεμένους
Θέση: Μουσουσίου Κορφή
Δήμος Παλιανής
Θέση: Μέλισσα

ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΧΩΜΑΤΕΡΕΣ που σημειώνονται στον χάρτη, οξύτατο πρόβλημα αντιμετωπίζουν και ολόκληρες οι περιφέρειες Θεσσαλίας, Κρήτης, Πελοποννήσου και Βορείου Αιγαίου.

ΤΕΛΜΑ στα έργα για τη διαχείριση των απορριμμάτων διαπιστώνει η αρμόδια για την περιφερειακή πολιτική επίτροπος, Ντανούτα Χούμπνερ.

Μηδενική απορροφητικότητα σε 46 έργα για το περιβάλλον

Μηδενική απορροφητικότητα κονδυλίων παρουσιάζουν στη χώρα μας 46 από τα 84 έργα περιβάλλοντος, τα οποία χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Συνοχής, σύμφωνα με την αρμόδια επίτροπο της Κομισιόν για θέματα περιφερειακής πολιτικής Ντανούτα Χούμπνερ.

Πρόκειται για έργα που αφορούν Χώρους Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων, Κέντρα Επεξεργασίας Λυμάτων και Ταμειυτήρες Υδροδότησης.

Η επίτροπος, απαντώντας σε ερώτηση του ευρωβουλευτή του ΣΥΝ Δημήτρη Παπαδημούλη για την πορεία των έργων περιβάλλοντος του Ταμείου Συνοχής ανά επιχειρησιακό πρόγραμμα, δήλωσε:

«Το μέσο ποσοστό απορρόφησης των περιβαλλοντικών σχεδίων του Ταμείου Συνοχής στην Ελλάδα είναι εξαιρετικά χαμηλό. Εκτός από ορισμένες περιφέρειες, όπως η Δυτική Μακεδονία και η Θεσσαλία, η ανεπαρκής πρόοδος των έργων είναι γενικό φαινόμενο, το οποίο αφορά όχι μόνο σχέδια που εφαρμόζονται από τις περιφερειακές αρχές, αλλά επίσης και σχέδια που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων».

Η κατάσταση ανά περιφέρεια

Η πρόοδος των έργων ανά περιφέρεια, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μέχρι τον Οκτώβριο του 2005 είχε ως εξής:

Πελοπόννησος: Από τα πέντε έργα τα τρία παρουσίαζαν μηδενική απορροφητικότητα. Η μέση απορρόφηση ήταν 9,22%.

Θεσσαλία: Από τα πέντε έργα το ένα παρουσίαζε μηδενική απορροφητικότητα. Η μέση απορρόφηση ήταν 56,83%.

Κρήτη: Από τα έξι έργα τα δύο δεν είχαν αρχίσει να υλοποιούνται. Η μέση απορρόφηση ήταν 26,8%.

Ηπειρος: Από τα επτά έργα τα δύο παρουσίαζαν μηδενική απορροφητικότητα. Η μέση απορρόφηση ήταν 39,43%.

Δυτική Μακεδονία: Η φωτεινή εξαίρεση με μέση απορρόφηση 54,99%.

Αδικοιολόγητη στασιμότητα στη δημιουργία υποδομών διαπιστώνει η αρμόδια επίτροπος της Ε.Ε.

Αττική: Από τα επτά έργα τα έξι παρουσίαζαν μηδενική απορροφητικότητα. Η μέση απορρόφηση ήταν 17,36%.

Κεντρική Μακεδονία: Από τα δώδεκα έργα τα οκτώ παρουσίαζαν μηδενική απορροφητικότητα. Η μέση απορρόφηση ήταν 11,06%.

Ιόνια νησιά: Από τα τρία έργα το ένα παρουσίαζε μηδενική απορροφητικότητα. Η μέση απορρόφηση ήταν 31,91%.

Βόρειο Αιγαίο: Απορρόφηση 0%. Κανένα από τα 4 έργα δεν είχε αρχίσει να υλοποιείται.

Νότιο Αιγαίο: Από τα δύο έργα το ένα παρουσίαζε μηδενική απορροφητικότητα.

Ανατολική Μακεδονία - Θράκη: Από τα τρία έργα τα δύο παρουσίαζαν μηδενική απορροφητικότητα. Η μέση απορρόφηση ήταν 16,97%.

Κεντρική Ελλάδα: Από τα τρία έργα τα δύο παρουσίαζαν μηδενική απορροφητικότητα. Η μέση απορρόφηση ήταν 21,14%.

Η συνολική απορρόφηση των κοινοτικών πόρων για τα έργα περιβάλλοντος είναι κάτω από τον μέσο εθνικό στόχο, με θύμα για μια ακόμη φορά το περιβάλλον. Το γεγονός αυτό επιδρά αρνητικά όχι μόνο στην ποιότητα ζωής των πολιτών, αλλά και στη «βαριά» βιομηχανία της χώρας, τον τουρισμό.

